

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK

Michael Fant

KOMMUNSTYRELSEN

2022-11-14

Svar på utkast till lagrådsremiss: Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna yttrande daterat den 12 oktober 2022 till Socialdepartementet som sitt svar på utkast till lagrådsremiss *Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende*.

Sammanfattning

Täby kommun har tagit fram ett remissvar på Socialdepartementets utkast till lagrådsremiss, *Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende*. Kommunen instämmer med utkastet till lagrådsremiss i att det finns skäl att stärka barn och vuxnas rättigheter i skyddat boende. Kommunen instämmer delvis i förslagen. Kommunen anser förslagen föranleder nya åtaganden för kommunerna som förutsätter en omställning av socialtjänstens arbete med våldsutsatta. Kommunen anser att finansieringen och datum för ikraftträdande av förslagen behöver utredas vidare i syfte att säkerställa att kommunen ges förutsättningar att ta det ansvar som efterfrågas.

Socialnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 19 oktober 2022.

Ärendet

Täby kommun har tagit fram ett remissvar på Socialdepartementets utkast till lagrådsremiss, *Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende*. Svaren ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 1 december 2022.

Regeringen beslutade i november 2016 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare. I januari 2018 överlämnade utredningen betänkandet *Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende* (SOU 2017:112). Inom Socialdepartementet har därefter en kompletterande promemoria tagits fram (Ds 2020:16). I utkastet till lagrådsremiss behandlas betänkandets och promemorians lagförslag och nya förslag på området. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Kommunen instämmer i att det finns skäl att stärka barn och vuxnas rättigheter i skyddat boende. Kommunen instämmer delvis i förslagen. Kommunen anser förslagen föranleder nya åtaganden för kommunerna som förutsätter en omställning av den kommunala individ- och familjeomsorgen. Kommunen anser att finansieringen och datum för ikraftträdande av förslagen behöver ses över i syfte att säkerställa att kommunen ges förutsättningar att ta det ansvar som efterfrågas.

Nedan presenteras utkastet till lagrådsremissens förslag i korthet.

Skyddat boende – en boendeinsats enligt socialtjänstlagen (avsnitt 5)

I utkastet till lagrådsremiss föreslås placeringsformen skyddat boende införas i socialtjänstlagen till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Vidare föreslås lagändringar som förtydligar den placerande kommunens ansvar för insatser enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade under placering i skyddat boende.

Barn i skyddat boende (avsnitt 6)

I utkastet till lagrådsremiss föreslås att insatsen skyddat boende ska ges även det barn som följer med sin vårdnadshavare till skyddat boende. Socialnämnden föreslås var sjätte månad behöva överväga barnets placering i skyddat boende och socialnämnden förslås få besluta om uppföljning efter att placering upphört. Vidare förslås lagändringar för att säkerställa barn på skyddade boendens rätt till skolgång och skolskjuts i annan kommun.

Placering av barn i skyddat boende när samtycke från båda vårdnadshavarna saknas (avsnitt 6.2)

I utkastet till lagrådsremiss föreslås det en särskild lag för placering av barn i skyddat boende när samtycke från båda vårdnadshavarna saknas. För att en sådan placering ska kunna bli aktuell behöver barnets ena vårdnadshavare ha

beviljats och samtycka till placeringen, det behöver föreligga risk för barnets säkerhet och hälsa och det behöver saknas samtycke från den andra vårdnadshavaren. Beslut om placering i skyddat boende föreslås behöva meddelas av förvaltningsrätten efter ansökan av socialnämnden. Vidare föreslås det att i den särskilda lagen införa en lag som möjliggör omedelbar placering av barn i skyddat boende när rättens beslut inte kan avvaktas.

Om det är nödvändigt för att skydda barnet föreslås socialnämnden få besluta hur barnets umgänge med vårdnadshavare och med föräldrar som har umgängesrätt ska utövas, och att barnets vistelseort inte ska röjas.

I utkastet föreslås att när ett barn är placerat i skyddat boende enligt den särskilda lagen ska den vårdnadshavare som barnet är placerat tillsammans med ensam få bestämma om insatser i öppna former enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen med anledning av placeringen. Detsamma föreslås gälla för val eller byte av skola eller förskola som föranleds av placeringen.

Krav på skyddade boenden (avsnitt 7)

I utkastet till lagrådsremiss föreslås att det för skyddade boenden som drivs av enskilda verksamheter ska krävas tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg. Vidare föreslås att skyddade boenden som drivs av en kommun eller en region ska vara anmälningspliktiga till Inspektionen för vård och omsorg.

Ekonomiska överväganden

I utkastet till lagrådsremiss beräknas förslagen leda till ökade kostnader för kommunerna.

Täby kommun anser att underlaget som presenteras i utkastet inte är tillräckligt för att analysera de ekonomiska konsekvenserna av förslaget. Kommunen anser att eventuella lagändringar ska vara kostnadsneutrala för kommunen. Kommunen anser att finansieringen och datum för ikraftträdande av förslagen behöver utredas vidare i syfte att säkerställa att kommunernas ges förutsättningar att ta det ansvar som efterfrågas.

Katarina Kämpe

Kommundirektör

Claes Lagergren
Socialchef

Bilagor

1. Yttrande *Svar på utkast till lagrådsremiss: Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende*, daterad den 12 oktober 2022.
2. Utkast till lagrådsremiss ”Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende”.

Expedieras

Socialdepartementet